

consuleret eller indhentet Betænkninger fra de kommunale Autoriteter, saa vilde der være kommet noget ganske anderledes Folkeligt ud, saa troer jeg, at han heller ikke deri har truffet det Rette; thi det er ingenlunde Tilfældet her i Landet — og det troer jeg er meget glædeligt — at de kommunale Autoriteter, navnlig i Kjøbstæderne, skulde have Tendenser, der vare Folkeligheden modfatte; tvertimod vil det fremgaae af de indkomne Erklæringer, at Ministeriet ikke har feilet, naar det er gaaet ud fra den modsatte Forudsætning. Iøvrigt ere vore Kjøbstadforhold af den Beskaffenhed, at Ministeriet vistnok ingenlunde feiler ved at give dem, som staae disse tildeels meget forskjellige Forhold nærmere, Leilighed til at yttre sig; thi, om endogsaa disse Forhold ere locale, saa, naar man tager alle Erklæringerne tilsammen, er det sikkert nok, at de ville give et Billede af Tilstanden i Kjøbstadcommunerne i Landet i det Hele, og jeg veed ikke, hvor man skal komme til en paalideligere Kundskab end ved at henvende sig til de Autoriteter, der ere udgaaede fra saa udstrakte Valg som de nærværende i Kjøbstæderne, der give endogsaa de fattigste Borgere fuld Stemmeret ved Repræsentantvalgene; og navnlig Borgerrepræsentanterne, som man søger Erklæringer fra, ere udgaaede fra en meget udstrakt Valgbasis. Jeg skulde ogsaa troe, hvad Reformen angaaer, at det Væsentlige i denne egentlig ligger deri, at man nu kan tilkalde de Mænd, som tidligere vare fritagne for at paatage sig de kommunale Ombud, til disse: det er et væsentlig Punkt i nærværende Udkast, at det ikke blot giver disse Mænd Valgret — thi den troer jeg ikke har Saa meget at betyde ved Siden af samtlige Borgers Valgret, — men at det ogsaa skaffer gode Kræfter til de kommunale Ombud, hvilke man tidligere maatte savne. — Naar det endelig er yttret, at det karakteriserer Lovudkastet, at Kjøbenhavn ikke er medtaget, saa maa jeg bemærke, at Spørgsmaalet om Valgrettens Udstrækning i Kjøbenhavn netop har været forelagt for begge Thing og er afgjort i den forrige Sæssion i Anledning af Hjælpeffatten, idet nemlig Enhver, der svarer 5 Portioner Hjælpeffat, er bleven valgberettiget og valgbar.

Dette var for Hovedstaden en overordentlig betydelig Udvidelse; og det forekommer mig, at, naar der saa nylig er taget en saa gjen-nemgribende Bestemmelse, havde man ikke Anledning til atter at bringe dette hele Forhold under Omhandling.

Hvad angaaer den Melleminstants, som nu ikke har kunnet opnaaes, med mindre man vilde paatvinge den overvefende Pluralitet af Kjøbstadcommunerne Noget, de ikke ønskede, saa maa jeg bemærke, at Motiverne til Udkastet vise, at man vil søge at udvide Kjøbstædernes Selvstændighed ad den administrative Del, idet man ligesom gjør Amtmændene det til Pligt at motivere deres fra Communalbestyrelserne afvigende Beslutning, saaledes at Communalbestyrelserne sættes fuldstændigt istand til at bringe Sagen under Ministeriets Afgjørelse; og dernæst skulde jeg troe, at, naar man bestemmer sig for i hvert Regulativ at give Communerne en større selvstændig Myndighed, hvor det ønskes og findes begrundet, og Communerne saagodtsom alle vælge hellere ad denne Del at faae en saadan større selvstændig Myndighed og da staae under Ministeriet, end at faae Melleminstantsfer som de foreslaaede: saa er det paa ingen Maade en ufølgelig Tendents, som derved aabenbarer sig fra Regjeringens Side. Det har iøvrigt viist sig her, at der for største Delen i Kjøbstadcommunerne — hvilket forekommer mig meget glædeligt — er en særdeles Tillid til Amtmændene som Melleminstantsfer; og det er vistnok i højeste Maade Regjeringens Pligt at sørge for disse Posters Besættelse saaledes, at de virkelig fremdeles mere og mere kunne indgyde Kjøbstadcommunerne en saadan Tillid. Det er ganske sikkert, at der ved en dygtig og liberal Amtmand i Virkeligheden opnaaes meget Mere og en langt større Energie end ved vidtløstige Communeraad; og naar Amtmændene stilles saaledes, at de ikke kunne træde Communalbestyrelsernes Selvstændighed for nær, saa turde det hælde sig, at disse Communer have viist, at de, om de end ikke følge de egentlige theoretiske Principer, dog ganske rigtigt praktisk have grebet det, som vil være Communerne, navnlig de mindre Kjøbstadcommuner, til sand Naade.